

חולין בט

עניין: ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף

שו"ת בן פורת להגר"י ענגיל סי' ד

ובגוף עניין השחיטה באמת יש להסתפק אם הימר שחיטת הסימנים הוא מפאת סילוק החיות שבוה מסתלק חיות הבע"ח או גז"כ בעלמא הוא ומהל דבע"י שחיטת רוב הוושט אף שסילוק החיות הוא גם בנקב משהו לדיעות הסובדים לנקובת הוושט הוא נבי לה מחיים מוכח לכאורה דאין שחיטה מפאת סילוק החיות ויעוין חולין (דף כ' ע"ב) וכי מחה עומד ומולק כו' ומה קושי' דילמא גז"כ הוא וע"כ הכונה דמסתברא דמליקה כשחיטה שעניינה סילוק החיות וע"כ ההכרח שפתי' והמליקה תסלק החיות ולא כן במטה א"ן שייכות מליקה וי"ל דזה ענין הפלוגתא אם ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא בסוף דמ"ד דישנה מוע"ס היינו משום דאי רק בסוף א"כ הא מצי ניקב הוושט פורתא ה"ל נבילה וא"כ טוב בגמר השחיטה וכי מחה עומד ושוחט וע"כ דגם ההתחלה שחיטה [ומן הגמר י"ל דאין קושי' כיון דעם השחיטה ובאמלעותה הוא דאסתליק ל"י חיות הבע"ח ויש להביא דוגמות לזה ואין להאריך] ומ"ד דאינה לשחיטה אלא בסוף ס"ל באמת דשחיטה אינה מפאת סילוק החיות כלל רק גז"כ הוא וע"כ שפיר שייך שחיטה בסוף אע"ג דאינה מסלקת החיות דכבר החיות מסולקת מתחלת השחיטה :

וייעוין עוד חולין (דף כ"ט ע"א) בפלוגתא דמחלה כרוב דאמר ת"ש רבי שפי' חלי קנה פגום והוסף עליו כל שהוא וגמרו שחיטתה כשרה וא"י אמרת מחלה כרוב טריפה הוא אמר רבא שא"י לענין טריפה דבע"י רוב הנראה לעינים א"ל אב"י ולא כל דכן הוא ומה טריפה דבמשהו מיטרפא (יש מקומות דנטרף במשהו) היכא דבע"י רובא בע"י רוב הנראה לעינים שחיטה דער דאיכא רובא לא מיתכשרא לכ"ש כו' ומאי קושי' רבי טריפות בטבע חלי מילתא וא"כ נה"ל לענין מידי דדינא אמרינן דמעשה מחלה חשיב כמעשה רוב ויש לו דין של מעשה הרוב עכ"ז לענין טריפות דהוא דבר של טבע הא יכול להיות שהטבע כן הוא שאין מסתלק ונקלש חיות הבטה ע"י מחלה רק ע"י רוב [וכזה יש לדון ג"כ לענין מ"ש הפוסקים סברא דרובו ככולו לענין טריפות בכ"ד ויש לדבר הרבה בזה ואכ"מ] וע"כ דגם שחיטה הוא מפאת סילוק החיות ושפיר פריך דמה טריפות דיש טריפות שבמשהו מקליט"ס החיות ונטרפת ועכ"ז היכא דבע"י רובא או מקליט"ס החיות רק רוב הנראה לעינים א"כ שחיטה דבע"י תמיד רוב לסלק החיות א"כ כ"ש דאין מסלק החיות רק רוב הנראה לעינים ודו"ק ואולם רבא דמשני שא"י לענין טריפה כו' י"ל דזה טעמו באמת דס"ל בשחיטה הוא מידי דדינא וגז"כ ולא מפאת סילוק החיות וע"כ נבי דלמידי דדינא מחלה כרוב עכ"ז לגבי טריפות לא אמרינן כן ודו"ק : **ולפ"י** יבין פלוגתא דאב"י ורבא זבחים (דל"א) יעושה דרבא ס"ל אינה לשחיטה אלא בסוף ואב"י ס"ל דישנה לשחיטה מוע"ס ולפי הנ"ל לטעמייהו אזיל לפי מחלקותם בחולין הנ"ל ודו"ק כי נכון הוא בס"ד :

זבחים ל

תמורת שלמים הרי זו עולה איבעיא להו הרי זו תמורת עולה ושלמים מהו ל"חצות מהו אמר אב"י בהא ודאי מודה רבי מאיר רבא אמר עדיין היא מחלוקת אמר ר"ב רבא לאב"י לדידך דאמרת בהא ודאי מודה רבי מאיר הרי שחיטה דלכי לחצות דמי ופליגי אמר ליה מ"מ סברת אינה לשחיטה אלא לבסוף ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ומשנתנו דאמר סימן ראשון חוץ לזמנו סימן שני חוץ למקומו הרי קמ"צה דלכי לחצות דמי ופליגי

ומיילי: והרי שחיטה. דקמי מתני' לאכול כזית לומר כזית צחוק: דבי לחצות דמי. דלאו מיהדר אימלוכי מ"ה שהרי כמה זתים יש זה וחד דיצורא הוא ופליגי וקא"ר יהודה תפוס לשון ראשון ור" מאיר לתמורה בשיטת רבי יהודה דמתניתין קאי דאמרינן בשמעתינן ר"מ בשיטת רבי יהודה אמרה: אמר ליה מ"מ סברת אינה לשחיטה אלא לבסוף. מ"ל להו הך תרתי מחשבות (ב) בסוף שחיטה מ"ה וחד דיצורא הוא ואפי' הכי נימא ר' יהודה תפוס לשון ראשון: ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. וכי היכי דמהניא מחשבה בסוף מ"ה מהניא בתחילתה ומתוקמא מתני' כגון